

Ekologiczne uwarunkowania zdrowia - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Ekologiczne uwarunkowania zdrowia
Kod przedmiotu	14.2--SocD-EUZ-S22
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Projektowanie społeczne
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	drugiego stopnia z tyt. magistra
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2022/2023

Informacje o przedmiocie	
Semestr	3
Liczba punktów ECTS do zdobycia	4
Typ przedmiotu	obieralny
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	- dr hab. Maria Zielińska, prof. UZ - dr hab. Dorota Szaban, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Ćwiczenia	15	1	-	-	Zaliczenie na ocenę
Wykład	15	1	-	-	Egzamin

Cel przedmiotu

Zapoznanie studentów z najnowszymi osiągnięciami w obszarze ekologicznych uwarunkowań zdrowia jednostkowego, zbiorowego, publicznego

Wymagania wstępne

Zakres tematyczny

Wykład

1. Podstawowe pojęcia i kategorie socjologii zdrowia i choroby w perspektywie socjologii medycyny.
2. Teorie przyczyn chorób; polietiologia chorób-epidemiologia analityczna w kontekście chorób cywilizacyjnych i ekologicznych uwarunkowań zdrowia
3. Społeczno-środowiskowe i kulturowe uwarunkowania stanu zdrowia, choroby i jakości życia: globalizacja problemów zdrowotnych, nierówności społeczne w dostępie do instytucji służby zdrowia i osiągnięć medycyny.
4. Socjologiczno-medyczne badania nad stresem jako czynnikiem zagrożenia zdrowia. Istota zjawiska, skala i pomiar zjawiska na skalach socjomedycznych
5. Wsparcie społeczne i badania nad jego znaczenie dla zdrowia jednostki
6. Kondycja psychofizyczna jako wyznacznik osiągnięć edukacyjnych, zawodowych, życiowych.
7. Medykalizacja życia społecznego. Społeczne konteksty problemów medycznych takich jak min. eutanazja, aborcja, transplantologia, zapłodnienie in vitro itp. .

Ćwiczenia

1. Czynniki warunkujące zdrowie i zachowania prozdrowotne
2. Koncepcje zachowań zdrowotnych. Zmiany zachowań zdrowotnych
3. Strategie kształtowania nowych nawyków i zachowań prozdrowotnych (prawidłowe żywienie, rola aktywności fizycznej, zachowania drogowe, używki, złe nawyki dnia codziennego, antykoncepcja)
4. Wsparcie społeczne, stres i zdrowie – uwarunkowania, wzajemne powiązania
5. Zdrowie publiczne – promocja zdrowia jako komponent kulturowej zmiany społecznej
6. Problemy opieki zdrowotnej nad szczególnymi kategoriami społecznymi (ludźmi niepełnosprawnymi, dziećmi i młodzieżą, ludźmi starszymi itp.)

Metody kształcenia

Wykład konwencjonalny, praca z tekstem, praca w grupie, dyskusja, warsztat, spacer studyjny, wizyty studyjne

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągania efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student posiada pogłębioną wiedzę o różnych rodzajach więzi społecznych oraz o rządzących tymi więziami prawidłowościach, a także potrafi je identyfikować i poddawać krytycznej analizie	• K_W03	• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • projekt	• Wykład • Ćwiczenia

Opis efektu	Symbol e efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student posiada pogłębioną wiedzę na temat procesów leżących u podstaw stabilności i zmiany społecznej, a także jest refleksyjny i krytyczny w ich interpretacji	• K_W05	• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • projekt	• Wykład • Ćwiczenia
Student potrafi samodzielnie przygotować prace pisemne lub ustne, także na potrzeby wystąpień publicznych, dotyczące zarówno zagadnień teoretycznych jak i empirycznych z ich argumentacją (w języku polskim i obcym)	• K_U08	• projekt	• Ćwiczenia
Student jest zdolny do samodzielnego i krytycznego uzupełniania wiedzy i umiejętności, rozszerzonych o wymiar interdyscyplinarny oraz potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób	• K_K01	• projekt	• Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Wykład

FORMA ZALICZENIA ĆWICZEŃ	UWAGI
.	
Zasady uzyskania oceny z wykładu	Egzamin pisemny w formie testu – pytania zamknięte i otwarte. Próg punktów 51%

Ćwiczenia

FORMA ZALICZENIA ĆWICZEŃ	UWAGI
.	
Zasady uzyskania oceny z ćwiczeń	Realizacja małych projektów grupowych na wybrane przez studentów tematy. Zasady realizacji projektów przedstawione zostaną na pierwszych zajęciach. Ocena z ćwiczeń jest średnią ocen z projektów.

Ocena końcowa

Zasady uzyskania oceny końcowej	Średnia arytmetyczna oceny z ćwiczeń i wykładów
---------------------------------	---

Literatura podstawowa

1. Czupryna A., Pożdżioch S., Ryś A., Włodarczyk C.W., Zdrowie publiczne. Wybrane zagadnienia. T.II, Uniwersyteckie Wydawnictwo Medyczne „VESALIUS” 2001
2. Domaradzki J. Triada choroba, poczucie dyskomfortu i chorowanie i jej współczesna interpretacja, Hygeia Public Health, 49(2): 197-20, 2014
3. Jacennik B. , Strategie dla zdrowia. Kształtowanie zachowań zdrowotnych poprzez środowisko, 2008
4. Kłos J., Gromadecka-Sutkiewicz M., Zysnarska M. (), Medykalizacja – wyzwanie XXI wieku, Hygeia Public Health, 49 (3), s. 382-388, 2014
5. Ostrowska A., Skrzypek M. (red.), Socjologia medycyny w Polsce z perspektywy półwiecza: nurty badawcze, najważniejsze osiągnięcia, perspektywy rozwoju. Wydawnictwo IFIS PAN, Warszawa 2015, ss. 422, 2015
6. Piątkowski W. (red.), Zdrowie i choroba w badaniach socjologicznych prowadzonych na Uniwersytecie Medycznym w Lublinie 1995-2013. Lublin: Uniwersytet Medyczny w Lublinie, 2013; ss. 214, 2013
7. Rudawska I., Zintegrowana Opieka Zdrowotna. Podejście relacyjne do obsługi pacjenta jako klienta, Warszawa, Rozdział 3 „Koncepcja i stosowanie zintegrowanej opieki zdrowotnej” (str. 96-112), 2014
8. Sęk H. Cieślak R. (red.), Wsparcie społeczne, stres i zdrowie, Wyd. Naukowe PWN
9. Syrek E. (2008), Zdrowie i wychowanie a jakość życia. Perspektywy i humanistyczne orientacje poznawcze. Wyd. UŚL, Katowice, 2004
10. Trzop B., Moryl - Walentynowicz K., (red.)Interdyscyplinarność w badaniu problematyki zdrowia i choroby. W poszukiwaniu inspiracji, Zielona Góra 2017
11. Uramowska-Żyto, H. , Zdrowie i choroba w świetle wybranych teorii socjologicznych, IFIS PAN, 1992)

Literatura uzupełniająca

1. Czapiński J., Panek T. (red.) (2007, 2009, 2011). Warunki i jakość życia Polaków, Warszawa 2006, 2010, 2011
2. Maksymowicz a., Internet a medycyna. Przemiany relacji zachodzących między pacjentami a lekarzami na przykładzie portali oceniających lekarzy, Studia Humanistyczne AGH, tom 13, nr 1, s. 101-113, 2014
3. Selye h., stres okiełzany, państwowy instytut wydawniczy, warszawa, 1978
4. Skrzypek m., w stronę socjologii diagnozy. Społeczne funkcje diagnozy medycznej w kontekście doświadczenia choroby, acta universitatis lodziensis folia sociologica, nr 45, s. 51-64, 2013
5. Szaban D.,Trzop B., Dojrzewanie w czasach nadmiaru wyborów. Kondycja emocjonalna gimnazjalistów w: Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia Sociologica, vol. 10, no 2, 2018
6. Śliż D., Mamcarz A. (red.), (2018), Medycyna stylu życia, Redakcja naukowa: PZWL Wydawnictwo Lekarskie
7. Zielińska M., Szaban D. (red.), Młodzież w czasach nieufności. Studenci zielonogórcy o sobie i innych / red. nauk. - Zielona Góra : Fundacja Obserwatorium Społeczne Inter Alia, 2018
8. Ziarko M., Wrona-Polańska H., Pasztak-Opilka A. (red.), Zdrowie w zmieniającym się świecie. Zagrożenia i wyzwania. Wyd. UAM, Poznań 2019
9. Zielińska M., Calos Cagatos - w zdrowym ciele zdrowy duch. przyczynek do refleksji o kondycji psychofizycznej młodzieży akademickiej // W: Stan zdrowia a procesy demograficzne w Europie Środkowej / red. Dorota Szaban, Hanna Kurowska, Robert Wróbel - Zielona Góra : Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego, 2015

10. Zielińska M., Gotowi na dorosłość. Projekty życiowe i zasoby społeczne pokolenia 2.0, wyd. IFIS PAN, Warszawa, rozdz. III.2 Zdrowie, wsparcie społeczne i radzenie sobie ze stresem, 2020

Ponadto wykorzystane będą:

Raporty CBOS dotyczące opinii na temat zdrowia, choroby, oceny własnego samopoczucia Polaków

Uwagi

Niektóre zajęcia mogą być realizowane w terenie (spacer studyjny).

Zmodyfikowane przez dr Tomasz Kołodziej (ostatnia modyfikacja: 27-01-2022 17:37)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ